

Θέμα 18ο: Σάββατο 1 / Κυριακή 2 Μαρτίου 2025

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

*(Βασισμένο στο κατηχητικό βοήθημα "Χειραγωγία Χριστού",
Αρχιμ. π. Δανιήλ Αεράκη.)*

Εισαγωγή

Σήμερα παιδιά θα επισκεφτούμε ένα στάδιο. Έχετε πάει ποτέ σε στάδιο που γίνονται αγώνες στίβου; Φαντάζομαι όλοι θα έχετε πάει να παρακολουθήσετε κάποιο αγώνισμα: ποδόσφαιρο, μπάσκετ, τρέξιμο κλπ ή θα έχετε παρακολουθήσει από την τηλεόραση όταν γίνονται αγώνες. Έχετε προσέξει πως αγωνίζονται οι αθλητές; Τρέχουν, αγωνίζονται, ιδρώνουν, κουράζονται αλλά όταν βγουν νικητές βραβεύονται με τα μετάλλια και χειροκροτούνται.

Γνωρίζετε ότι τη Μεγάλη Σαρακοστή, που ξεκινάει από την Καθαρά Δευτέρα, όλοι οι Χριστιανοί μπαίνουμε σ' ένα στάδιο; Σήμερα λοιπόν, θα επισκεφτούμε ένα στάδιο. Ένα στάδιο διαφορετικό, που δεν είναι σαν κι αυτά που ξέρετε ή έχετε ακούσει.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ:

A. Περίοδος νηστείας

Πρώτα-πρώτα, να πούμε ότι Μεγάλη Τεσσαρακοστή (ή Σαρακοστή) ονομάζεται μια περίοδος 40 ημερών, κατά την οποία οι πιστοί νηστεύουν. Το παράδειγμα αυτό της νηστείας το παίρνουμε μέσα από τις σελίδες της Αγίας Γραφής: Ο Μωυσής πριν να πάρει από τα χέρια του Θεού τις πλάκες με τις δέκα εντολές, νήστεψε 40 μέρες. Αλλά και ο ίδιος ο Χριστός, πριν βγει στον κόσμο να κηρύξει και να κάνει θαύματα, νήστεψε 40 μέρες.

Καταλαβαίνω βέβαια πως εσείς είστε μικρά παιδιά και μπορεί να μην αντέχετε την αυστηρή νηστεία. Ας προσπαθήσουμε όμως, τουλάχιστον την Τετάρτη και την Παρασκευή, να τρώμε κάτι νηστίσιμο. Μπορούμε να το ζητήσουμε ευγενικά από τους γονείς μας. Αλλά και μόνοι μας μπορούμε να αγωνιστούμε, προσπαθώντας τις ημέρες αυτές να μην παίρνουμε στα διαλείμματα στο σχολείο φαγητά που δεν είναι νηστίσιμα - σοκολάτες, γλυκά, ζαμπονοτυρόπιτες κλπ. Άλλωστε παιδιά, πολλές έρευνες τελευταία έχουν δείξει ότι η νηστεία, όχι μόνο δεν βλάπτει, αλλά ωφελεί τον οργανισμό μας.

B. Στάδιο αρετών

Αλλά η Μεγάλη Σαρακοστή, εκτός από περίοδος νηστείας, είναι κυρίως ένα υπέροχο στάδιο αρετών. Μέσα σ' αυτό το στάδιο, οι αθλητές γυμνάζονται στις αρετές. Και να ξέρετε ότι για να αποκτήσουμε τις αρετές χρειάζεται αγώνας και μάλιστα αγώνας συστηματικός και έντονος.

Μπαίνοντας μέσα στο στάδιο των αρετών, τώρα τη Μεγάλη Σαρακοστή, δεν καθόμαστε στις κερκίδες. Όχι, δεν είμαστε θεατές. Είμαστε εμείς οι ίδιοι, αθλητές. Αθλητές και αγωνιστές στον αγώνα του Χριστού μας, στον καλό αγώνα της απόκτησης των αρετών.

- Πρέπει να παλέψουμε με τις κακές μας επιθυμίες, με τον εγωισμό και τον θυμό μας.
- Ν' αντισταθούμε στον πονηρό διάβολο.
- Να τρέξουμε να βοηθήσουμε τους αδελφούς μας που χρειάζονται τη βοήθειά μας.
- Να υπερπηδήσουμε τα εμπόδια της ολιγοπιστίας, της λαιμαργίας, της περιέργειας.
- Να δώσουμε τη σκυτάλη της πίστης και σ' άλλα παιδιά, που δεν έχουν ακούσει τίποτε για τον Χριστό και την Εκκλησία Του.
- Να κάνουμε άλμα εις ύψος, με την προσευχή μας, που φθάνει μέχρι τον Ουρανό.

Αυτοί οι τόσο όμορφοι αγώνες, ξεκινούν από την Καθαρή Δευτέρα, που είναι η πρώτη μέρα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής και συνεχίζονται μέχρι και το Μεγάλο Σάββατο. Μην καθυστερούμε, λοιπόν, ας μπούμε στο στάδιο, ας αγωνιστούμε φιλότιμα, ας ιδρώσουμε· τα μετάλλια είναι για μας!

Κάθε αγωνιστής, που προπονήθηκε στο στάδιο των αρετών, παίρνει βραβείο! Κι ας μην ήρθε πρώτος, δεύτερος ή τρίτος! Αρκεί να αγωνίστηκε νόμιμα, δηλαδή σύμφωνα με τις εντολές του Χριστού μας. Ο Χριστός βραβεύει τη θέληση και την προσπάθεια κάθε πιστού! Έχει στεφάνι νίκης για όλους!

Γ. Κάθε Κυριακή και μια γιορτή!

Και επειδή ο αγώνας αυτός είναι έντονος και απαιτεί κόπους και θυσίες, κάθε Κυριακή μέσα στη Σαρακοστή η Εκκλησία μας, μας προσφέρει και μια σπουδαία γιορτή, για να ανανεώσει τις δυνάμεις μας και να συνεχίσουμε τον αγώνα μας. Μας προβάλλει Αγίους ή γεγονότα από τα οποία μπορούμε να πάρουμε μεγάλη δύναμη και έμπνευση:

- Την πρώτη Κυριακή γιορτάζουμε την Ορθοδοξία, την ορθή πίστη μας δηλαδή που είναι η μόνη τέλεια και αληθινή πίστη στον κόσμο.
- Τη δεύτερη Κυριακή γιορτάζουμε τον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά ο οποίος ήταν επίσκοπος Θεσσαλονίκης και πολέμησε ιδιαίτερα τους αιρετικούς Παπικούς και τις πλανεμένες διδασκαλίες τους.
- Την τρίτη Κυριακή η Εκκλησία προβάλλει μπροστά μας το πιο ισχυρό όπλο του χριστιανού: τον Τίμιο Σταυρό. Προσκυνούμε τον Τίμιο Σταυρό και παίρνουμε δύναμη για τον αγώνα που κάνουμε.
- Την τέταρτη εβδομάδα η Εκκλησία προβάλλει την εικόνα του Αγίου Ιωάννη της Κλίμακος. Λέγεται έτσι γιατί έγραψε ένα βιβλίο, την Κλίμακα, (Κλίμακα σημαίνει Σκάλα) στο οποίο παρουσιάζει τις αρετές σαν σκαλοπάτια που ανεβάζουν τον άνθρωπο μέχρι τον Ουρανό.

- Την πέμπτη εβδομάδα προβάλλει μπροστά μας η Οσία Μαρία η Αιγυπτία. Μια γυναίκα που ήταν κάρβουνο και έγινε διαμάντι - ήταν πολύ αμαρτωλή, αλλά μετάνιωσε και έγινε οσία.
- Κι έτσι φτάνουμε στην Κυριακή των Βαΐων που μας φέρνει στη Μεγάλη Εβδομάδα για την οποία θα μιλήσουμε εκτενέστερα σε άλλο μάθημα.

Δ. Πλούσιες Ακολουθίες

Επίσης, κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Σαρακοστής, στην Εκκλησία μας τελούνται, εκτός από τις τακτικές ακολουθίες (εσπερινός, όρθρος, θ. Λειτουργία) και κάποιες ιδιαίτερες ακολουθίες:

- Όλοι γνωρίζετε ότι κάθε Παρασκευή απόγευμα, γεμίζουν οι ιεροί ναοί από τους πιστούς, που έρχονται για να τιμήσουν την Παναγία μας, ψάλλοντάς της την τόσο όμορφη σε νοήματα Ακολουθία των Χαιρετισμών.
- Κάθε Τετάρτη και Παρασκευή της Μεγάλης Σαρακοστής τελείται η Θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων. Είναι μια κατανυκτική Θεία Λειτουργία, που τελείται μόνο αυτήν την περίοδο και γίνεται συνήθως το απόγευμα.
- Τα απογεύματα των Κυριακών της Σαρακοστής, τελούνται οι κατανυκτικοί Εσπερινοί.

Περίοδος νηστείας και πλούσιων ακολουθιών και στάδιο αρετών και αγώνων είναι λοιπόν, παιδιά, η Μεγάλη Σαρακοστή που αρχίζει. Ας γίνουμε κι εμείς μικροί αγωνιστές στο στάδιο των αρετών και θα φτάσουμε καλύτερα προετοιμασμένοι στη Μεγάλη Εβδομάδα και στη μεγάλη γιορτή του Πάσχα.

Σύνθημα: Αγωνιστές στο στάδιο των αρετών!